

BEELDENDE KUNST Maastrichtse kunstenaar maakt samen met schrijvers een nieuwe versie van het sprookje

Roodkapje volgens Marianne Aartsen

In 'Roodkapje verduisterd', een boek van vooral de Maastrichtse kunstenaar Marianne Aartsen, is de tamme versie van het sprookje veranderd in een dreigender variant.

door **Adri Gorissen**

Als je iemand om de titels van vijf sprookjes vraagt, zit bij het antwoord altijd Roodkapje. Iedereen kent het verhaal, maar dan vooral de brave variant. De versie waarbij Roodkapje haar zieke oma een mand met lekkere dingen gaat brengen en onderweg de boze wolf ontmoet. Een ondiep dat haar van het juiste pad afbrengt, zodat het grootmoeder kan gaan oppeuzelen. Het beest dat haar vervolgt, als ze in oma's huis arriveert,

ook verorbert. Gelukkig hoort dan een jager de volgevreten wolf snurken en snijdt diens maag open, waardoor Roodkapje en oma worden gered. Eind goed al goed. „Toen ik me drie jaar geleden in Roodkapje ging verdiepen”, vertelt Marianne Aartsen (1950), die al vanaf haar jonge jaren door sprookjes is gefascineerd, „ontdekte ik dat er wel 58 versies zijn van het verhaal. Het is meer dan tweeduizend jaar oud en veel van die andere versies zijn minder braaf dan de variant die wij nu kennen. Bij de oudste speelt nog het gegeven mee dat je door het eten van een mens of dier daar ook de eigenschappen van kunt overnemen. Later werd het een waarschuwing voor jonge meisjes om zich niet zomaar te laten inpalmen door aardige mannen. Het kon altijd een wolf in vermomming zijn, die allerlei snode plannen met ze had. Het sprookje is zich dus door de eeuwen heen blijven vernieuwen en daarom dacht ik: misschien is het mogelijk om er een eigen, hedendaagse ver-

sie van te maken. Een spannender versie.” Al filosoferend over Roodkapje bedacht Aartsen dat het sprookje niet alleen een verhaal over de naamgeefster ervan is. „Het gaat eigenlijk over drie vrouwen: Roodkapje, haar moeder en oma. Ik vroeg me af wie nu wie is en wat ieders rol is. Moeder bijvoorbeeld stuurt haar dochter zomaar naar buiten, naar oma, de gevaarlijke wereld in. Terwijl er eigenlijk geen goede reden is. Hans en Grietje worden in het bos achtergelaten omdat hun ouders geen eten voor hen hebben. Bij Roodkapje is daar geen sprake van en neemt moeder dus een bewust risico. Waarom? Het gegeven dat Roodkapje de veilige omgeving van het huis verlaat, dat hield me

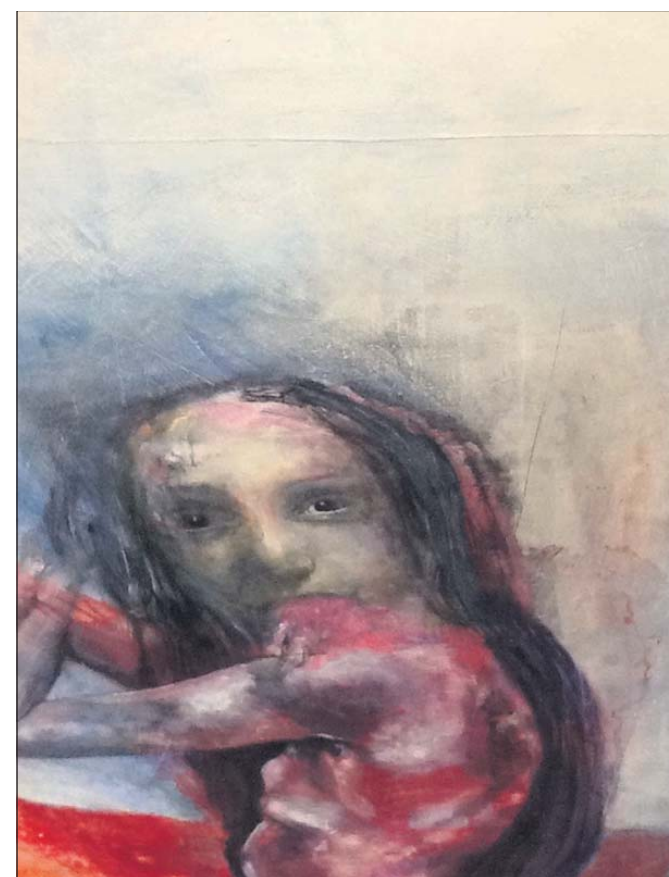
“ **Het sprookje gaat over drie vrouwen: Roodkapje, haar moeder en haar oma.**

Marianne Aartsen

lang bezig.” Evengoed begon de Maastrichtse kunstenaar drie jaar geleden zonder ballast te werken aan haar Roodkapje-project. Ze werkt meestal vrij associatief. Aartsen: „Ik bedenk nooit van tevoren wat ik ga doen, het schilderen moet geen invuloefening worden. Dat vind ik niet interessant. Ik wil vrijheid, wil niks moeten. Net als de beschouwer niks moet, iedereen mag zijn eigen betekenis aan een schilderij van mij geven.” Haar Roodkapje-variant is een nogal dreigende. De grote, vaak in donkere tinten opgezette schilderijen die ze ervoor maakte, zijn zowel abstract als figuratief. Ze hebben gemeen dat ze allemaal een spanning suggereren. Er is iets gaande, maar wat precies wordt niet duidelijk. Roodkapje duikt op de werken in diverse gestalten op. Zowel als het archetypische lieflijke sprookjesfiguur met het rode kapje dat we allemaal kennen, als in de vorm van een onschuldig wezentje dat door een donkere gestalte wordt belaagd en als een kleine rode vlek in een

overweldigende inktzwarte wereld. Omdat ze al jaren wordt geïntrigeerd door de relatie tussen beeld en taal en al eerder samenwerkte met dichteres Eva Gerlach, verzocht ze deze nadat er al wat werken klaar waren om een bijpassende tekst. Een zelfde verzoek deed ze aan Annemarie Estor en Piet Gerbrandy. Waar Gerlach de ongemakkelijke verhouding van moeder en Roodkapje belicht, zoomt Estor in op de gevaren die het meisje wachten (waaronder zelfs een drone) op haar weg naar oma en laat Gerbrandy haar bezoek aan grootmoeder uitmonden in een eigentijds drama. Een waarbij een verwarde boswachter enkele lichamen vindt in een vervallen woning. De schilderijen en de teksten vormen samen een intrigerend geheel. Een donker sprookje.

Roodkapje verduisterd. Uitgeverij Glanceaside. ISBN 9789080797741. Prijs 24,50 euro. Verkrijgbaar bij boekhandel De Tribune in Maastricht en de website www.marianneaartsen.com.

Roodkapje volgens Marianne Aartsen in diverse varianten.

foto's Peter Cox